

DALASTRATEGIN 2030

Tillsammans för ett hållbart Dalarna

KORTVERSION

Mot Dalarna 2030

Dalarna står inför stora samhällsutmaningar, som i många stycken delas med övriga Sverige, Europa och världen. För att möta utmaningarna krävs kraftsamling, och det behöver ske nu. Dalarna har förutsättningar att möta utmaningarna och göra dem till möjligheter. Det här är Dalarnas regionala utvecklingsstrategi, Dalastrategin, och den ska vara stöd och språngbräda i det arbetet. Strategin har tagits fram i bred dialog och visar en gemensam vilja och inriktning för länets utveckling. Med Dalastrategin som gemensam bas samhandlar vi mot 2030 och ett hållbart Dalarna med utvecklingskraft i alla delar av länet.

▶ **Dalastrategin** har sin grund i det

uppdrag som Region Dalarna har från regering och riksdag att utarbeta och fastställa en regional utvecklingsstrategi för länet, samt samordna genomförandet och uppföljningen av strategin.

- ▶ **Dalastrategin** ska vägleda kommuner, näringsliv, akademi, det civila samhället samt länsstyrelse och andra statliga myndigheter i det gemensamma arbetet med regional utveckling.
- ▶ **Den bidrar också till** genomförandet av internationella och nationella utvecklingsstrategier. Genom ett utmaningsdrivet angreppssätt med hållbarhet i fokus bidrar Dalarna till genomförandet och måluppfyllelsen av Agenda 2030.

Med samhällsutmaningarna som drivkraft...

I en alltmer sammankopplad värld är större övergripande trender och utmaningar gemensamma för många regioner och länder. Hur platser påverkas skiljer sig däremot åt, både beroende på platsens förutsättningar och dess beredskap. Här är de övergripande trender och utmaningar som påverkar Dalarna:

- ▶ God kompetensförsörjning trots åldrande befolkning och urbanisering
- ▶ Hållbar tillväxt förutsätter goda livsmiljöer och möjliggörande fysisk infrastruktur
- ▶ Teknisk utveckling och digitalisering skapar möjligheter men kräver ny infrastruktur och nya kompetenser

- ▶ Global konkurrens ökar behovet av innovation och samverkan
- ▶ Stärkt sammanhållning och upplevelse av trygghet, delaktighet och inkludering behövs i tider av växande polarisering
- ▶ Hållbar utveckling och tillväxt förutsätter miljömässig omställning

Dessa samhällsutmaningar är utgångspunkten för Dalastrategin och ett hållbart Dalarna är ett Dalarna som möter utmaningarna och vänder dem till möjligheter.

...för ett hållbart Dalarna med utvecklingskraft i alla delar av länet

Det övergripande och långsiktiga målet för Dalastrategin är ett hållbart Dalarna med utvecklingskraft i alla delar av länet. Det ska dessutom inte bara vara hållbart idag, även kommande generationer ska kunna leva goda liv i ett framtida Dalarna. Arbete inom tre målområden driver arbetet mot ett hållbart Dalarna:

Ett klimatsmart Dalarna

Ett konkurrenskraftigt Dalarna

Ett sammanhållet Dalarna

Precis som de globala målen är målen i Dalastrategin integrerade och odelbara, vilket innebär att ett mål inte får nås på bekostnad av andra mål. För att Dalarna ska nå hållbarhet krävs omställning i alla delar av samhället.

I alla dimensioner av hållbarhet ryms också frågan om samhällets resiliens. Resiliens handlar både om motståndskraft och om förmågan att hantera förändringar och fortsätta att utvecklas.

Utvecklingskraft innebär att det finns en lokal och regional kapacitet att driva utvecklingsfrågor. Kapaciteten kan vara ekonomisk och politisk, men det handlar också om kunskap och engagemang. Genom att utgå från varje plats utmaningar, möjligheter och resurser ska det regionala utvecklingsarbetet bidra till utvecklingskraft i alla delar av Dalarna.

Samhällsutmaningarna som Dalastrategin ska möta är komplexa och hänger ofta samman. Det gör att nya lösningar behöver tas fram och hanteras sektorsövergripande och gemensamt. För att nå ett hållbart Dalarna behöver vi samla kraft tillsammans – samhandling mot 2030.

Position 2030

Prioriteringar

Ett klimatsmart Dalarna

- Dalarna når de nationella energi- och klimtmålen.
- Med nya tekniker och tankesätt är Dalarna en förebild i arbetet för en mer hållbar mobilitet.
- Dalarna har förbättrad biologisk mångfald och stärkt beredskap för att möta klimatförändringarna.
- Främja det offentligas och näringslivets arbete med att minska sina nettoutsläpp av växthusgaser.
- Verka för ökad produktion av förnybar el och mer effektiv användning av energi.
- Främja cirkulär ekonomi och resurseffektivitet.
- Möjliggöra hållbart resande och transporter.
- Stärka strategisk hållbar och robust samhällsplanering.
- Utveckla den gröna infrastrukturen.
- Verka för stärkta ekosystemtjänster.

Ett konkurrenskraftigt Dalarna

- Dalarnas starka näringsliv är ledande inom hållbarhet, vilket öppnat upp för nya export- och investeringsmöjligheter.
- Dalarna har en utvecklad infrastruktur som medger större arbetsmarknadsregioner och möter näringslivets transportbehov.
- Dalarna har stärkt förutsättningarna för länets kompetensförsörjning genom väl fungerande struktur för matchning, höjd utbildningsnivå och ett utvecklat livslångt lärande.
- Dalarna har en hög innovationskraft som möter samhällsutmaningar och utvecklar såväl näringsliv som välfärd.
- Verka för ett diversifierat näringsliv som är i framkant av hållbarhetsarbetet.
- Verka för ökade investeringar, export och internationalisering.
- Främja entreprenörskap och företagande.
- Ta tillvara digitaliseringens möjligheter.
- Industri och besöksnäring är fortsatt betydelsefulla näringsgrenar.
- Verka för en ökad tillgänglighet i transportsystemet genom att stärka insatser för överflyttning mellan trafikslag och över geografiska gränser.
- Verka för förbättrade pendlingsmöjligheter som ger ökad tillgänglighet till arbete och studier.
- Verka för ökade investeringar och underhåll på för länet prioriterade stråk.
- Skapa förutsättningar för god matchning mellan arbetskraftens kompetens och arbetsmarknadens behov.
- Verka för höjda utbildningsnivåer och stärka det livslånga lärandet.
- Verka för att fler har en akademisk utbildning samt stärka närvaron av akademi i alla delar av länet.
- Verka för en jämställd och jämlik arbetsmarknad där allas kompetens tas tillvara.
- Stimulera samspel mellan näringsliv, akademi, offentliga myndigheter och föreningsliv för stärkt innovationsförmåga.
- Stärka strategiska forsknings- och innovationsmiljöer med fokus på områden där Dalarna är starkt.
- Verka för fler kunskapsintensiva företag med innovationskapacitet.

Position 2030

Prioriteringar

- I Dalarna finns diversifierade boendeformer som motverkar segregation och polarisering.
- I Dalarna finns attraktiva boendemiljöer och grundläggande service i alla delar av länet.
- Dalarna präglas av ett starkt och inkluderande samhällsengagemang.
- I Dalarna känner människor delaktighet och tillit till det demokratiska systemet.
- Jämlika livsvillkor och god hälsa ger alla människor i Dalarna möjlighet att utvecklas.
- Utveckla en regionalt sammanhållen samhällsplanering som bidrar till goda och inkluderande livs- och boendemiljöer.
- Möjliggöra ett varierat bostadsbyggande.
- Verka för ökad tillgänglighet till service för boende, företag och besökare.
- Verka för ökad tillgänglighet till vård och omsorg.
- Verka för ökad tillgänglighet till kultur och bildning.
- Stärka digital infrastruktur.
- Möjliggöra en ökad involvering och aktivt medskapande i samhällsutvecklingen.
- Stärka samhällskontraktet och öka samhörighet och tillit, mellan människor och till samhället.
- Stärka digital delaktighet.
- Verka för ökad samverkan mellan offentlig sektor, näringsliv och civilsamhälle.
- Verka för ökad jämlikhet och jämställdhet.
- Verka för ökad inkludering.
- Verka för ett stärkt barn- och ungdomsperspektiv.
- Verka för att äldres möjligheter att delta och bidra i samhället stärks.
- Verka för god och förbättrad hälsa.

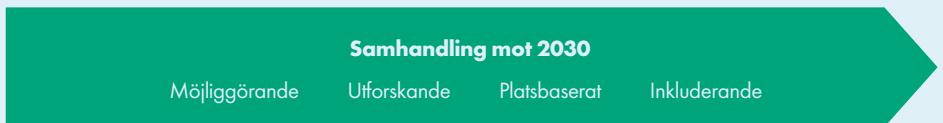

Från ord till handling

För att nå målen i Dalastrategin behöver vi samla kraft tillsammans – samhandla. Fyra vägledande principer ska utgöra grunden för samhandling och ge kraft i förändringsarbetet:

- › Vi utövar ett ledarskap som kännetecknas av tillit och möjliggörande.
- › Vi arbetar kunskapsbaserat, samtidigt som vi har ett utforskande angreppssätt.
 - › Vi tar tillvara olika platsers förutsättningar och möjligheter.
 - › Vi tar tillvara människors drivkraft, kompetens och engagemang.

Dalastrategin är en övergripande och långsiktig strategi som pekar ut en gemensam riktning. För ett kraftfullt genomförande behövs metoder och arbetssätt som säkerställer att det som görs bidrar till målpuppfyllelsen. En gemensam förändringslogik, det vill säga ett systematiskt sätt att formulera sambanden mellan utmaningar, målbilder, och insatser, utgör kärnan i detta arbete:

DALASTRATEGIN

DELSTRATEGIER

Modell flernivåstyrelse: En bredd av insatser inom många politikområden är viktigt för att uppnå målet för den regionala utvecklingspolitiken. Sådana insatser sker med utgångspunkt i de mål som har beslutats på olika nivåer, och för olika politikområden, men där insatser även bidrar till att uppnå målet för den regionala utvecklingspolitiken.

- **Delstrategier.** Innehållet i Dalastrategin vidareutvecklas och konkretiseras i delstrategier och handlingsplaner.
- **Uppföljning och utvärdering** av det regionala utvecklingsarbetet kommer att ske årligen för att säkerställa att insatser och projekt leder till önskad samhällsutveckling. En central del av uppföljningsarbetet är de indikatorer som kopplas till respektive målområde.
- **Nätverk.** Region Dalarna koordinerar/ leder nätverk där regionala aktörer möts, diskuterar och redovisar både gemensamma och enskilda insatser och lärdomar kopplade till Dalastrategin.

- **Gemensamt lärande.** I ett regionalt utvecklingsarbete som handlar om att hitta nya lösningar, arbeta utforskande och att ibland styra mot okända mål blir det gemensamma lärandet av största vikt. Ökade kunskaper och ett ökat lärande hos olika aktörer bidrar till möjligheterna att nå de gemensamma målen.

Dalastrategin är Dalarnas regionala utvecklingsstrategi. Den har sin grund i det uppdrag som Region Dalarna har från regering och riksdag att utarbeta och fastställa en regional utvecklingsstrategi för länet, samt samordna genomförandet och uppföljningen av strategin. Den regionala utvecklingsstrategin ska vägleda kommuner, näringsliv, akademi, det civila samhället samt länsstyrelse och andra statliga myndigheter i det gemensamma arbetet med regional utveckling.

www.regiondalarna.se/dalastrategin

